

Uppföljning av handlingsplan för ANDT-arbetet i Gävleborg 2018–2019

Uppföljning av handlingsplan för ANDT- arbetet i Gävleborg 2018-2019

Uppföljning av handlingsplan för ANDT-arbetet i Gävleborg 2018–2019

I Gävleborgs län har ANDT-förebyggande arbete pågått under lång tid med ett stort antal aktörer: Polismyndigheten, Högskolan i Gävle, Region Gävleborg, Skatteverket, Tullverket, Länsstyrelsen Gävleborg och företrädare för kommunernas ANDT-samordnare och tillsynshandläggare. Tillsammans har man arbetat fram den regionala "Strategin för ANDT-arbetet i Gävleborg 2017–2021".

Utifrån strategins regionala prioriteringar har en tvåårig handlingsplan arbetats fram för åren 2018–2019. Ytterligare en handlingsplan för strategiperioden ska arbetas fram för åren 2020–2021. Den regionala handlingsplanen för ANDT-arbetet i Gävleborg för åren 2018–2019 följer samma struktur som den nationella ANDT-strategin. Regionala prioriteringar har tagits fram som aktörerna gemensamt ska sträva efter under strategiperioden. De regionala prioriteringarna är kopplade till de nationella insatsområdena.

Uppföljning av handlingsplanen har gjorts av arbetsgruppen för strategin och kan ses som ett underlag för kommande handlingsplan.

Många aktörer har bedrivit viktiga insatser för att nå målen i ANDT-strategin. I Gävleborg finns det väl utvecklade strukturer för samverkan både regionalt och lokalt för att bedriva ett framgångsrikt ANDT-förebyggande arbete. Under perioden har strukturer och överenskommelser utvecklats och omarbetats, vilket ger en bra förutsättning för att fortsätta ett viktigt utvecklingsarbete inom ANDT.

Insatserna i handlingsplanen har följts upp genom de indikatorer som varje insats uppgett. Där efter har en bedömning av status gjord efter varje insats. Grön bock står för genomfört, gul bock för påbörjat.

Mål 1

Tillgång till alkohol, narkotika, dopningsmedel och tobak ska minska.

Område: Preventivt arbete för rökfria miljöer

Insats	Ansvarig	Indikator för uppföljning	Status
Erbjuda kommunerna kompetensutveckling gällande rökfria miljöer.	Länsstyrelsen Gävleborg	Antal deltagande kommuner: 10 Utvärdering av insats: Nej.	✓
Rökfri arbetsplats	Region Gävleborg	Pågående långsiktigt arbete	✓
Arbeta för att alkohol-, drog- och tobaksfrågor ska finnas med i personaldirektiv	Region Gävleborg	Genomfört: Ja Frågorna finns med under personaldirektivet arbetsmiljö och hälsa	✓
Följa ENSH-standard för en tobaksfri organisation. Uppdaterad 2019 till GNTH-globala standards	Region Gävleborg	Uppföljning december 2019 Pågående långsiktigt arbete	✓
Stödja arbetet med Tobacco Endgame - Rökfritt Sverige 2025	Region Gävleborg Folktandvården Länsstyrelsen Gävleborg	Antal träffar: 2 regionala Nordanstig?	✓

Område: Utveckla det förebyggande tillsynsarbetet

Insats	Ansvarig	Indikator för uppföljning	Status
Stödja kommunerna i arbetet av kontrollköp	Länsstyrelsen Gävleborg	Genomfört: Delvis	✓
Genomföra en berusningsstudie i länet	Länsstyrelsen Gävleborg	Genomfört: Ja Utvärdering: Rapporten 2019:4 Berusningsstudie 2018.	✓
Arbeta efter AAS (ansvarsfull alkoholservering)	Kommunerna	Antal utbildningstillfällen: Gästrikland - 2 utbildningar. Hälsingland - 8 endagsutbildningar och 9 halvdagsutbildningar.	✓
Genomföra träffar för myndighetssamverkan	Kommunerna	Antal träffar: Gästrikland 3 ggr, Samhällsbyggnad, skatteverket, räddningstjänst, polis, handläggare Hälsingland	✓
Informationsinsatser till detaljhandel t.ex. informationsfoldrar kring lagstiftning	Länsstyrelsen Gävleborg	Genomfört: ja	✓

Område: Samverkanforum mellan Polismyndigheten, Skatteverket, länets kommuner, Tullverket, Åklagarmyndigheten och Länsstyrelsen Gävleborg mot illegal handel av alkohol och tobak

Insats	Ansvarig	Indikator för uppföljning	Status
Utbilda i ISAK metoden (införel av alkohol: samverkan mellan myndigheter om krogen)	Länsstyrelsen Gävleborg	Genomfört	✓
Bilda nätverk för arbetet mot illegal tobak och alkohol	Länsstyrelsen Gävleborg	Antal träffar: 2	✓ Pågående

Mål 2

Antalet barn och unga som börjar använda narkotika, dopningsmedel och tobak, eller debuterar tidigt med alkohol, ska succesivt minska.

Område: Erbjudna skolor att utveckla och integrera ANDT-frågorna i undervisningen för att bidra till en hälsofrämjande skola

Insats	Ansvarig	Indikator för uppföljning	Status
Erbjuda kommunerna och andra aktörer kunskaps- och erfarenhetsutbyte	Länsstyrelsen Gävleborg Region Gävleborg	Antal mötestillfällen: 5 Antal deltagande kommuner: 5	✓
Stödja kommunerna i arbetet med ANDT på schemat	Länsstyrelsen Gävleborg	Antal utbildningstillfällen: 2 Antal deltagande kommuner: 5	✓
Erbjuda kommunerna regional samordning av Tobaksfri Duo	Folktandvården	Genomfört: ja Antal kommuner som arbetar med metoden: 4	✓
Erbjuda skolor information om tandhälsa kopplat till tobak	Folktandvården	Antal klasser i länet: årskurs 6 - 163. årskurs 9 – 134 100 % som blivit erbjuden	✓
Erbjuda rådgivande samtal till ungdomar under 18 år med bruk av alkohol	Region Gävleborg	Antal: 18 personer	✓
Erbjuda kvalificerat rådgivande samtal till ungdomar under 18 år med bruk av tobak	Region Gävleborg	Antal: 17 personer	✓
Samordna, bearbeta, återkoppla och analysera CAN-undersökning	Region Gävleborg	Genomfört: Ja Antal deltagande kommuner: 10	✓
Arrangera regional tobakskonferens under projektet Tobaksfria barn 2018	Region Gävleborg Länsstyrelsen Gävleborg	Antal deltagande kommuner: 5 Deltagare: 40	✓
Erbjuda/informera om Hälsoalkylatorn, ett verktyg för att påvisa hälsovinster	Region Gävleborg	Genomfört: ja Uppdaterad utifrån HLV 2019	✓

Område: Informations- och antilangningsinsatser gällande alkohol och tobak

Insats	Ansvarig	Indikator för uppföljning	Status
Erbjuda kommunerna deltagande i antilangningskampanjer	Länsstyrelsen Gävleborg	Antal deltagande kommuner: 9	✓
Sprida antilangningskampanjer t.ex. Tänk Om via t.ex. Hälsotorg och andra informationskanaler	Region Gävleborg	Genomfört: ja Hälsotorg har fått tillgång till material	✓

Mål 3

Antalet kvinnor och män samt flickor och pojkar som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska succesivt minska.

Område: Samverkan mellan Polismyndigheten, Distriktsidrottsförbundet, Länets kommuner, Högskolan i Gävle, Region Gävleborg och Länsstyrelsen Gävleborg kring dopningsförebyggande arbete riktat till motionsidrotten

Insats	Ansvarig	Indikator för uppföljning	Status
Erbjuda utbildningsinsatser till anläggningar för 100% ren hårdträning	Länsstyrelsen Gävleborg (PRODIS-kommuner)	Antal utbildningstillfällen: 2 Antal deltagare: 50	✓
Erbjuda kunskapshöjande insatser kring dopning och kosttillskott	Länsstyrelsen Gävleborg	Antal utbildningstillfällen: 2 Antal deltagare: 150	✓

Område: Samverkan mellan Polismyndigheten, Länets kommuner och Länsstyrelsen Gävleborg med förebyggandearbete kring studentfirande

Insats	Ansvarig	Indikator för uppföljning	Status
Starta en arbetsgrupp för skolavslutningar	Länsstyrelsen Gävleborg	Genomfört: ja	✓
Ta fram ett gemensamt material för kommunerna i länet för skolavslutningar	Länsstyrelsen Gävleborg	Påbörjat	✓

Område: Samverkan mellan Polismyndigheten, Högskolan i Gävle, Gefle studentkår, Gävle kommun och Länsstyrelsen Gävleborg i ANDT-frågor rörande högskolestudenter

Insats	Ansvarig	Indikator för uppföljning	Status
Genomföra utbildning i AAS (ansvarsfull alkoholserving) för kårpersonal	Högskolan i Gävle	Antal utbildningstillfällen: 1 Antal deltagare: 15 Utvärdering: se nedan	✓

Genomföra fadderutbildningar	Högskolan i Gävle	Antal utbildningar: 2 Antal deltagare: 600	✓
Mottagande av nya studenter på Högskolan i Gävle (inspark)	Högskolan i Gävle	Utvärdering: 25-30% av de nya studenterna deltar under insparken. Av dessa svarar närmare 90% att insparken var mycket bra eller bra.	✓
Delta på tematillfällen gällande alkohol och tobak	Högskolan i Gävle Region Gävleborg	Genomförd: ja	✓
Erbjuda tobaksavvänjare från Högskolan utbildning och finnas med i länets nätverk för tobaksavvänjare	Region Gävleborg	Utbildad tobaksavvänjare finns: ja Antal utbildningstillfällen: 2 ggr/år	✓

Utvärderingen av Ansvarsfull alkoholservering visade att studenterna haft mycket stor nytta av utbildningen. På frågan i utvärderingen om ”I vilken utsträckning tror du att du har nytta av kursen i ditt arbete på studentpuben” kryssar samtliga 15 studenter ”I mycket stor utsträckning”.

Samtliga pass under utbildning får omdömet att passen är mycket bra eller bra.

Mål 4

Kvinnor och män samt flickor och pojkar med missbruk eller beroende ska utifrån sina förutsättningar och behov ha ökad tillgänglighet till vård och stöd av god kvalitet.

Område: Samverkan och utveckling för vård och stöd av god kvalitet är ett utvecklingsområde

Insats	Ansvarig	Indikator för uppföljning	Status
Erbjuda Audit-utbildning	Region Gävleborg	Webbutbildning framtagen.	✓
Erbjuda kompetenshöjning i samtalsmetodik till hälso- och sjukvårdspersonal	Region Gävleborg	Antal grundutbildningar: 4/år Antal fördjupningsutbildningar: 2/år Antal deltagare: 20 per tillfälle	✓
Erbjuda kompetenshöjning om levnadsvanor till hälso- och sjukvårdspersonal	Region Gävleborg	Grundutbildning och fördjupningsutbildning är ett pågående långsiktigt arbete som erbjuds Ex andra utbildningsinsatser ST- läkarutbildning 3 dagar, 2 ggr/år Barnmorskeutbildning 1 dag Ungdomsmottagningsutbildning 1 dag	✓

Område: Utredda möjligheten till lättillgängliga arenor för hälsofrämjande och förebyggande arbete för personer som samhället har svårt att nå

Insats	Ansvarig	Indikator för uppföljning	Status
Hälsotorg ska kunna ge information och inspirera till hälsosammare livsstil	Region Gävleborg	Pågående långsiktigt arbete vid Gävle och Hudiksvalls Sjukhus. Tobaksavvänjning grupp erbjuds	✓
Utveckla god och nära vård Finns en organisation med	Region Gävleborg	Årsuppföljning görs	✓

ansvariga och programområden utsedda som stöd i arbetet.			
Teknikutvecklingen ur ett såväl kvalitets-, jämlikhets- och tillgänglighetsperspektiv	Region Gävleborg	Årsuppföljning görs	✓

Mål 5

Antalet kvinnor och män samt flickor och pojkar som dör och skadas på grund av sitt eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska minska.

Område: Samverkan och utveckling av arbetet med de som dör eller skadas på grund av sitt eller andras bruk av ANDT är ett utvecklingsområde

Insats	Ansvarig	Indikator för uppföljning	Status
Ta fram regional handlingsplan för suicidprevention	Region Gävleborg	Genomfört: ja Årliga genomförande planer	✓

Område: Samverkan mot alkohol och droger i trafiken mellan Polismyndigheten, Kriminalvården, Trafikverket, Region Gävleborg, länets kommuner och Länsstyrelsen Gävleborg behöver utvecklas

Insats	Ansvarig	Indikator för uppföljning	Status
Ta fram en struktur för SMADIT i länet	Länsstyrelsen Gävleborg	Antal som erbjuds vård vid drog- onykterhet – ses över	✓ Pågående
Planera och erbjuda kommunerna en SMADIT-konferens	Länsstyrelsen Gävleborg Polismyndigheten	Antal deltagande kommuner: 4	✓
Samverka med Region mitt (Gävleborg, Uppsala, Västmanland) i SMADIT	Länsstyrelsen Gävleborg och Polismyndigheten	Antal träffar: 10	✓

Spel om pengar

Område: Arbeta fram en fungerande struktur för att förebygga och behandla spelproblematik

Insats	Ansvarig	Indikator för uppföljning	Status
Undersöka befintliga strukturer och integrera arbetet med spel om pengar där det lämpar sig bäst.	Länsstyrelsen Gävleborg	Antal deltagande kommuner: 9	✓

Område: Få en aktuell överblick över läget i länet när det gäller spel om pengar

Insats	Ansvarig	Indikator för uppföljning	Status
Planera och genomföra en konferens	Länsstyrelsen Gävleborg	Antal utbildningstillfällen: 2 Antal deltagare: 120 Antal deltagande kommuner: 9	✓

Länsstyrelsen Gävleborg ansvarar för att beslut från riksdag och regering genomförs samt att samordna den statliga verksamheten i länet. Vi är en kunskapsorganisation som arbetar tvärsektoriellt med flera olika sakfrågor från landsbygdsutveckling, miljömålen, biologisk mångfald och djurskydd till flykting- och integrationsfrågor hållbar samhällsplanering och krisberedskap.

Vår värdegrund bygger på tre ord, handlingskraft, professionalitet, och förståelse och ska genomsyra allt vi gör på alla nivåer.

Länsstyrelsen
Gävleborg